

Til lovforslag nr. L 184. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 4. juni 2003*)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om svangerskabsafbrydelse og lov om sterilisation og kastration

(Fosterreduktion, svangerskabsafbrydelse på privathospitaler og ophævelse af bopælskrav)

§ 1

I lov om svangerskabsafbrydelse, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 762 af 11. september 2002, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»**Lov om svangerskabsafbrydelse og fosterreduktion**«.

2. Overskriften til *kapitel 1* affattes således:

»Kapitel 1

Betingelser for svangerskabsafbrydelse«.

3. § 1 affattes således:

»§ 1. En kvinde kan uden tilladelse få sit svangerskab afbrudt, hvis indgrebet kan foretages inden udløbet af 12. svangerskabsuge og kvinden, efter at reglerne i § 8 er iagttaget, fastholder sit ønske om svangerskabsafbrydelse.«

4. I § 3, *stk. 1*, udgår », som har bopæl her i landet,«.

5. I § 3, *stk. 1, nr. 2*, ændres »borgerlig straffelovs« til: »straffelovens«.

6. Efter § 3 indsættes:

»Kapitel 1 A

Betingelser for fosterreduktion

§ 3 a. En kvinde, der er gravid med flere fo- stre, kan uden særlig tilladelse få reduceret antal-

let af fostre, hvis indgrebet kan foretages inden udløbet af 12. svangerskabsuge og væsentligt formindsker en risiko for, at kvinden spontant vil abortere alle fostre, at et eller flere fostre som følge af for tidlig fødsel ikke vil være levedygtige eller vil få en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse, at der vil opstå fare for kvindens liv, eller at kvindens legemlige eller sjælelige helbred vil blive væsentligt forringet.

Stk. 2. Er 12. svangerskabsuge udløbet, kan en kvinde i de i *stk. 1* nævnte tilfælde få tilladelse til fosterreduktion, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 3. Uden for de i *stk. 1* nævnte tilfælde kan en kvinde få tilladelse til at få reduceret antallet af fostre, hvis der er risiko for, at fosteret på grund af arvelige anlæg eller beskadigelse eller sygdom i fostertilstanden vil få en alvorlig legemlig eller sjælelig lidelse.

Stk. 4. Må fosteret i de i *stk. 2* og *3* nævnte tilfælde antages at være levedygtigt, kan tilladelse til fosterreduktion kun gives, hvis de i *stk. 3* nævnte omstændigheder med afgørende vægt taler for det.

§ 3 b. Selv om 12. svangerskabsuge er udløbet, kan en kvinde uden tilladelse få reduceret antallet af fostre, hvis indgrebet er nødvendigt for at afværge fare for hendes liv eller for en alvorlig forringelse af hendes legemlige eller sjælelige helbred og denne fare udelukkende eller ganske overvejende er lægeligt begrundet.«

7. § 4, *stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»Justitsministeren opretter for hver amtskommune og for Københavns henholdsvis Frederiksberg og Bornholms Kommune et eller flere samråd, der afgør sager efter § 3, § 3 a, stk. 2 og 3, § 5, stk. 2, og § 6, stk. 2 og 3.«

8. I § 4, stk. 2, 3. pkt., ændres »have juridisk embedseksamen« til: »være dommer«.

9. I § 5, stk. 1 og 2, indsættes efter »svangerskabsafbrydelse«: »eller fosterreduktion«.

10. I § 6, stk. 3, indsættes efter »svangerskabsafbrydelse«: »eller fosterreduktion«.

11. § 7 ophæves.

12. I § 8, stk. 1, indsættes efter »svangerskabsafbrydelse«: »eller fosterreduktion«.

13. I § 8 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Skønner lægen, at betingelserne for svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion i § 1, § 2, § 3 a, stk. 1, eller § 3 b ikke er opfyldt, skal lægen straks forelægge anmodningen med sin udtalelse for amtsrådet (kommunalbestyrelsen).«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

14. I § 8 indsættes efter stk. 4, som bliver stk. 5, som nyt stykke:

»Stk. 6. Fremsættes der anmodning om svangerskabsafbrydelse begrundet i omstændigheder som nævnt i § 3, stk. 1, nr. 3, eller fosterreduktion begrundet i omstændigheder som nævnt i § 3 a, stk. 3, skal kvinden tilbydes oplysning om muligheden for supplerende oplysning og rådgivning hos relevante handicaporganisationer m.v.«

15. § 9 ophæves.

16. § 10 affattes således:

»§ 10. Svangerskabsafbrydelse efter udløbet af 12. svangerskabsuge og fosterreduktion må kun foretages af læger på amtskommunale, Bornholms Kommunes og Hovedstadens Sygehushællelesskabs sygehuse.

Stk. 2. Læger, sygeplejersker, jordemødre, sygehjælpere og social- og sundhedsassistenter, for hvem det strider mod deres etiske eller religiøse opfattelse at foretage eller medvirke til svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion, skal efter anmodning fritages herfor. Tilsvarende

gælder for personer, der er under uddannelse til et af de nævnte erhverv.«

17. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. En kvinde, som har bopæl her i landet, har ret til at få sit svangerskab afbrudt eller få reduceret antallet af fostre på amtskommunale, Bornholms Kommunes og Hovedstadens Sygehushællelesskabs sygehuse, når betingelserne i § 1, § 2, § 3, § 3 a eller § 3 b er opfyldt.«

18. § 11 affattes således:

»§ 11. Udgifterne i anledning af svangerskabsafbrydelse eller fosterreduktion afholdes af bopælsamtskommunen i henhold til lov om sygehushællelesskabet eller lov om offentlig sygesikring.«

19. I § 12 indsættes efter »svangerskabsafbrydelse«: »og fosterreduktion«.

20. § 14 affattes således:

»§ 14. En læge, der afbryder en andens svangerskab eller foretager fosterreduktion, uden at betingelserne i § 1, § 2, § 3 a, stk. 1, eller § 3 b er opfyldt, og uden at der foreligger tilladelse efter § 3 eller § 3 a, stk. 2 eller 3, straffes, med mindre højere straf er forskyldt efter straffeloven, med fængsel indtil 2 år, under formildende omstændigheder med bøde.

Stk. 2. En læge, der afbryder en andens svangerskab eller foretager fosterreduktion, uden at betingelserne i § 5, § 6 og § 8, stk. 3, er opfyldt, straffes med bøde, med mindre højere straf er forskyldt efter straffeloven.

Stk. 3. Den, som uden at være læge afbryder en andens svangerskab eller foretager fosterreduktion, straffes med fængsel indtil 4 år, med mindre højere straf er forskyldt efter straffeloven.

Stk. 4. Stk. 1 og 3 finder tilsvarende anvendelse på den, der bistår ved den pågældende virksomhed.«

21. § 15 ophæves.

§ 2

I lov om sterilisation og kastration, jf. lovbeholdtgørelse nr. 661 af 12. juli 1994, som ændret ved § 17 i lov nr. 389 af 14. juni 1995 og § 25 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, affattes således:

»Enhver, der er fyldt 25 år, kan uden tilladelse blive steriliseret.«

2. § 4, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Er betingelserne i § 2 eller § 3 ikke opfyldt, kan tilladelse til sterilisation gives, hvis:«

3. § 4, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) ansøgeren, dennes ægtefælle eller samlever på grund af sindssygdom eller anden sjælelig lidelse, svag begavelse, grovere karakterafvigelser eller alvorlig legemlig lidelse er uegnet til at drage omsorg for børn på forsvarelig måde,«.

4. § 5, stk. 1, affattes således:

»Sager efter § 3, stk. 2, § 4, § 6, stk. 2, og § 7 afgøres af de samråd, der er oprettet i henhold til lov om svangerskabsafbrydelse og fosterreduktion.«

5. I § 5, stk. 2, indsættes efter »svangerskabsafbrydelse«: »og fosterreduktion«.

6. § 5, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Samrådet tiltrædes af en særlig beskikket dommer ved behandlingen af en ansøgning fra en person, der

- 1) er under 18 år,
- 2) er undergivet foranstaltninger i henhold til straffelovens §§ 68-70 eller
- 3) mod sin vilje er indlagt eller tilbageholdt på et amtskommunalt eller et af Bornholms Kommunes eller Hovedstadens Sygehusfællesskabs sygehuse i medfør af lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien.«

7. I § 6, stk. 2, ændres »åndssvaghed« til: »hæmmet psykisk udvikling«.

8. I § 7 ændres », sindssyg eller åndssvag« til: »eller sindssyg«.

9. § 8 ophæves.

10. Efter § 9 indsættes:

»§ 10. En person, som har bopæl her i landet, har ret til at blive steriliseret på amtskommunale, Bornholms Kommunes og Hovedstadens Sygehusfællesskabs sygehuse, når betingelserne i § 2, § 3 eller § 4 er opfyldt.«

11. I § 13, stk. 1, udgår », som har bopæl her i landet,«.

12. § 14, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. §§ 6 og 7 finder tilsvarende anvendelse på ansøgninger om kastration. De afgørelser, der ved ansøgning om sterilisation efter § 6, stk. 2, og § 7 træffes af et samråd eller ankenævnet, træffes dog af justitsministeren, når der er tale om en ansøgning om kastration.«

13. I § 17 ændres »borgerlig straffelov« til: »straffeloven«.

§ 3

Stk. 1. § 1 træder i kraft den 1. juli 2004. § 2 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan for Grønland sættes i kraft ved kongelig anordning med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

CHRISTIAN MEJDAHL

/ Birthe Skaarup